

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- คมสัน แก้วระยะ. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความสามารถในการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้สูงอายุ สัมพันธภาพระหว่างผู้ดูแลกับผู้สูงอายุ และความเครียดในภาระของผู้ดูแลผู้สูงอายุเขตเทศบาลเมือง จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- จารุวรรณ เหมะธร. การพยาบาลผู้สูงอายุในชุมชน เอกสารการสอนชุดวิชาการพยาบาลชุมชนและการรักษาพยาบาลขั้นต้น. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2544.
- จันทนา รัตนวิชัย และ วิไลวรรณ ทองเจริญ. หลักการพยาบาลผู้สูงอายุ. กรุงเทพมหานคร: บุญศิริการพิมพ์, 2545.
- จันทิพย์ ชูประภาวรรณ. สถานะสุขภาพคนไทย. กรุงเทพมหานคร: อูษาการพิมพ์, 2543.
- จันทร์เพ็ญ แซ่หู่่น. ปัจจัยคัดสรรที่ทำนายความเหนื่อยหน่าย ของญาติผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2537.
- จิรัฐม ศิริรัตนบัลล์. ประสิทธิภาพในระบบสุขภาพ. นนทบุรี: บริษัท ดีไซน์ จำกัด, 2543.
- จิรัฐม ศิริรัตนบัลล์, สมเกียรติ โพธิ์สัตย์, ยุพิน อังสุโรจน์ และจารุวรรณ ธนาเดช. รายงานการศึกษา: โครงการวิจัยและพัฒนาเครื่องชี้วัดคุณภาพบริการ. มปท., 2544.
- จิราพร เกศพิชญวัฒนา. Katanyu Katavedi and Caregiving for frail elderly. วารสารพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (กันยายน - ธันวาคม 2542): 51-64.
- เฉลิม วงษ์จันทร์. ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยส่วนบุคคล การสนับสนุนทางสังคม กับความสามารถของผู้ดูแลในการดูแลเด็กสมองพิการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2539.
- ดุชนีย์ ยศทอง. ผลของการใช้โปรแกรมการบริการพยาบาลต่อคุณภาพการบริการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- ชนิตา มณีวรรณ. การเตรียมผู้ป่วยเพื่อกลับบ้าน คู่มือการปฏิบัติการพยาบาลที่บ้าน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: บริษัทบรรณศิลป์พรินติ้ง จำกัด, 2540.

- ชนิตา มณีวรรณ และคณะ . ปัญหาและความต้องการของผู้ป่วยเรื้อรัง และผู้ดูแลที่บ้าน.
วารสารพยาบาล. 43 (ต.ค.- ธ.ค. 2537): 241-242.
- ชูศักดิ์ เวชแพศย์. **สรีระวิทยาผู้สูงอายุ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: ศุภวณิชการพิมพ์, 2532.
- ทัศนีย์ รัชย่า. **การประเมินความสามารถของผู้สูงอายุในการดำเนินชีวิตประจำวัน ตำบลแมริมเหนือ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2536.
- ธวัชชัย วรพงศธร. ข้อพิจารณาการใช้สถิติการถดถอยพหุคูณสำหรับการวิจัย. **วารสารวิจัยวิทยาศาสตร์การแพทย์**. 3 (มกราคม 2532): 55-62.
- นภาพร ชโยวรรณ. ผู้สูงอายุไทยถูกทอดทิ้งมากขึ้นจริงหรือ?. **วารสารประชากรศาสตร์**. 11 (มีนาคม 2538): 49-55.
- นภาพร ชโยวรรณ. ปัญหาครอบครัว กายและใจผู้สูงอายุ. **เอกสารประกอบการบรรยายในการประชุมวิชาการประจำปีครั้งที่ 3: มุ่งสู่การดูแลที่มีคุณภาพ**, หน้า 1-9. 4-6 ตุลาคม 2543 โรงแรมตะวันนารามาตา กรุงเทพมหานคร.
- นิลรัตน์ วัชรภิกษิต. **บทบาทผู้หญิงในฐานะผู้ให้การดูแลผู้ป่วยเรื้อรังของครอบครัว**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาศนบทศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2543.
- ประคอง กรรณสูตร. **สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- ประนอม โอทกานนท์ และจิราพร เกศพิชญวัฒนา. **ความต้องการทางการพยาบาลของผู้สูงอายุในชมรมและสถานสงเคราะห์ผู้สูงอายุ**. รายงานการวิจัย. 2537.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. **การวัดสถานะทางสุขภาพ: การสร้างมาตราส่วนประมาณค่า และแบบสอบถาม**. กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์, 2537.
- ปาริชาติ จันทร์สุนทรภาพร และภัทราพรณ มุสิกะ. **การพยาบาลผู้ป่วยที่อยู่ในภาวะเครียด**. **วารสารพยาบาล**. 48 (ตุลาคม-ธันวาคม 2542): 26-30
- ปราโมทย์ ประสาทกุล และคณะ. **โครงสร้างอายุและเพศของประชากรสูงอายุในประเทศไทย**. **วารสารประชากรและสังคม** . 8 (มกราคม 2543): 1-16.
- พะยอม อยู่สวัสดิ์. **การดูแล: แนวคิดและทฤษฎีการพยาบาลเชิงมนุษยธรรมนิยม**. **วารสารพยาบาลศาสตร์** .14 (มกราคม-มีนาคม 2539): 25-34.

- พิชิต สุขเจริญพงษ์. การควบคุมคุณภาพเชิงวิศวกรรม (Engenering Quality contrale).
กรุงเทพมหานคร: บริษัทซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด, 2535.
- เพียงใจ ตีรไพรวงศ์. **สัมพันธภาพระหว่างผู้ดูแลกับผู้ป่วยและภาวะการดูแลของสมาชิก
ในครอบครัวผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง.**วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
สาขาการพยาบาลอนามัยชุมชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2540.
- เฟื่องลดา เคนไชยวงศ์. **ความสัมพันธ์ระหว่างการพึ่งพาของผู้ป่วย แรงสนับสนุนทางสังคม
และภาวะของผู้ดูแล ผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
สาขาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2539.
- มาลินี วงษ์สิทธิ์ และศิริวรรณ ศิริบุญ. **ครอบครัว และผู้สูงอายุ ศึกษากรณี กรุงเทพมหานคร
และอำเภอพระนครศรีอยุธยา.**วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541
- ยุพาพิน ศิริโพธิ์งาม. **ญาติผู้ดูแลที่บ้าน: แนวคิดและปัญหาในการวิจัย. งามาธิบัติพยาบาลสาร
2 (มกราคม-เมษายน 2539): 84-92.**
- ยุพาพิน ศิริโพธิ์งาม, พรรณวดี พุทธวัฒน์ และ สมฤดี สิทธิมงคล. **ความต้องการในการดูแลของ
ผู้สูงอายุ ความเครียด และการเผชิญความเครียดของญาติผู้ดูแล. Thai Journal Nursing
Research. 3 (กันยายน-ธันวาคม 2542): 251-267.**
- ยุวดี ฤาชา และคณะ. **วิจัยทางการพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: แสงการพิมพ์, 2538.**
โรงพยาบาลโพธาราม. **รายงานประจำปี 2538. ม.ป.ป.**
โรงพยาบาลโพธาราม. **รายงานประจำปี 2544. ม.ป.ป.**
- รุ่งโรจน์ พุ่มริ้ว. **ญาติกับการดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุ. วารสารสุขศึกษา . 18 (กันยายน-ธันวาคม
2538): 61-72.**
- ลินจง โปธิบาล. **แนวโน้มการพยาบาลผู้สูงอายุในประเทศไทย. พยาบาลสาร. 27 (เมษายน-
มิถุนายน 2543): 1-6.**
- วรภัทร์ ภูเจริญ. **แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา.**กรุงเทพมหานคร:
บริษัทพิมพ์ดีด จำกัด, 2541.
- วรรณิภา บุญระยอง. **ภาวะครอบครัวในการดูแลผู้สูงอายุสมองเสื่อม. วารสารสมาคมพัฒนาวิทยา.
1 (ม.ค.- มี.ค. 2543): 11-17.**
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี. **TQM คู่มือองค์กรคุณภาพยุค 2000.** กรุงเทพฯ: บริษัทพิมพ์ดีด จำกัด, 2541.
- วิมลรัตน์ ภูวราวุฒิปานิช. **การส่งเสริมบทบาทของสมาชิกในครอบครัวในฐานะผู้ดูแล. วารสาร
พยาบาลศาสตร์ .12 (ตุลาคม-ธันวาคม 2537): 33-38.**

- วิภาวรรณ ชะอุ่ม. **ภาระในการดูแล และความผาสุกทั่วไปของญาติผู้ดูแลผู้สูงอายุที่ต้องพึ่งพา.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536.
- ศิริพันธ์ สาส์ตย์, Bryur, R.M. and Newens, A.J. การดูแลผู้ป่วยสมองเสื่อมในประเทศไทย: ศึกษา การดูแลผู้สูงอายุที่สมองเสื่อม โดยครอบครัวในสังคมพุทธศาสนา ในประเทศไทย. **วารสาร สมาคมพฤฒาวิทยา.** (ตุลาคม - ธันวาคม 2543): 15-24.
- สกาวัฒน์ พวงจันทร์. **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐาน ผลกระทบจากการเจ็บป่วย เรื้อรังของบุตรต่อครอบครัว กับความสามารถในการดูแลบุตรที่เจ็บป่วยเรื้อรัง.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536
- สมจิต หนูเจริญกุล. **การดูแลตนเอง ศาสตร์และศิลป์ทางการพยาบาล.** กรุงเทพฯ: ภาควิชาการ พยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล, 2534.
- สายพิณ เกษมกิจวัฒนา. **แบบจำลองเชิงสาเหตุของความเครียดในบทบาทของภรรยาผู้ป่วย เรื้อรังในฐานะผู้ดูแล.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล, 2536.
- สุดศิริ หิรัญชุนหะ. **การพัฒนารูปแบบการดูแลสุขภาพที่บ้านของผู้ดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาพยาบาลศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2541.
- สุทธิชัย จิตะพันธ์กุล. **ภาวะทุพพลภาพ: ปัญหาของผู้สูงอายุ.** Chula Medical Journal. 3 (กุมภาพันธ์ 2537): 67-75.
- สุทธิชัย จิตะพันธ์กุล และคณะ. **ปัญหาสุขภาพของผู้สูงอายุไทย.** กรุงเทพมหานคร: ไอลิสติก พับลิชชิ่ง, 2542.
- สุพัตรา สุภาพ. **สังคม และวัฒนธรรมไทย: ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี.** กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิชย์, 2543.
- สุรกุล เจนอบรม. **วิทยาการผู้สูงอายุ.** ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2534.
- สุวิทย์ วิบูลผลประเสริฐ, พินสุนทร เหมพิสุทธ์ และทิพวรรณ อิศรพัฒน์สกุล. **การศึกษาวิเคราะห์ ความต้องการผู้ดูแลผู้สูงอายุที่ช่วยตนเองไม่ได้ ในอีก 2 ทศวรรษหน้า. วารสารการส่งเสริม สุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม.** (เมษายน- มิถุนายน 2540): 36-46.

ส่องแสง ธรรมศักดิ์. ผลของการจัดการดูแลแบบพยาบาลเจ้าของไข้ต่อคุณภาพบริการ
พยาบาล: กรณีศึกษาในศูนย์สิรินธร เพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์
แห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

อัจฉรา เอ็นซ์ และปรียา รุ่งไธมาสกุล. การศึกษาบทบาทของผู้ดูแลผู้สูงอายุกับการดูแลรักษา
สุขภาพของผู้สูงอายุไทย. สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. เอกสาร
สถาบัน หมายเลข 266/41, กันยายน 2541.

อัมพร โอตระกูล และคณะ. ความเข็มแข็งของผู้สูงอายุในเขตเมือง และเขตชนบท. วารสาร
กรมการแพทย์. 18(ตุลาคม 2536): 503-507.

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาษาอังกฤษ

- Adelman,A.M. & Daly,M.P. **20 Common Problem Geriatric**. Singapore: Mc Graw-Hill Book.co ,2000.
- Archbold,P.G., et.al. Mutuality and Preparedness as Predictors of Caregiver Role Strain. **Research in Nursing & Health** 13(1990): 375-384.
- All,A.C. A Literature Review: Assessment and Intervention in Elder Abuse. **Journal of Gerontological Nursing** 20(7 1994): 25-32.
- Allender,J.& Rector,C. **Reading in Gerontological Nursing**. USA: Lippincott Raven Publisher, 1998.
- Attree,M. An analysis of concept "Quality" as it relates to contemporary nursing care. **International Journal of Nursing Studies** 30 (4 1993): 355-369.
- Baillie,V., Norbeck,J.S. & Barnes,L.E. Stress, Social Support and Psychological Distress of Family Caregiving of the Elderly, **Nursing Research**, 37(July-August 1988): 217-232.
- Benolial,J.Q.,et.al. Development of social dependency scale. **Research in nursing and Health** 3(December, 1980): 3-10.
- Berger, K.& William, J.L. **Adult health nursing**. St. Louis: Mosby, 1994.
- Binder, L.M., Emotional Problem after Stroke. **Stroke** (15 Jan-Feb 1984): 174-177.
- Bulger, M.W., Wandersman, A. & Goldman, C.R. Burdens and gratifications of caregiving: appraisal of parental care of adults with Schizophrenia. **American Journal Orthopsychiatry** 63 (2 1993): 255-265.
- Bull, M.J. Factor influencing family caregiving burden and health. **Western Journal of Nursing** 12 (6 1990): 758-776.
- Bull, M., Jervis, I.L. and Ma, H. Hospitalized elders and the difficulties family encounter. **Journal of Gerontological Nursing** (1995): 19-23.
- Burgerner,S.C. & Shimer, R. Variables Related to Caregiver Behaviors with Cognitively Impaired Elders in Institutional settings, **Research in Nursing & Health**. (16 1993): 193-202.

- Cartwright, J.C., et. al. Enrichment process in family caregiving to frail elders. **Advanced in Nursing Science** 17(1/1994): 31-43.
- Caffrey, R.A. **Family Caregiving to the Elderly in Northerst Thailand : Changing pattern.** Dissertation of Doctor for Philosophy Department of Anthoplogy. Oregon University, USA., 1991.
- Challis, D.,et.al. Dependency in older people recently admitted to care homes, **Age and Aging** 29(2000): 255-260.
- Cromwell,S.L., et. al. Uncovering the Cultural Context for Quality of Family Caregiving for Elder. **Western Journal of Nursing Research** 18(3 1996): 284-298.
- Danner, C. Cognitively Impaired Elders Using Research Findings to Improve Nursing Care. **Journal of Gerontological Nursing.** (April 1993): 5-11.
- Donabedian, A. The Quality of Care. How can it be assassed ? **JAMA** 260 (12 1988): 23-30.
- Diloreto,A.M. Neglect and Abuse Issues. **Gerontological nursing and Advance Practice Approach.** USA.: Appleton & Lange, 1999.
- Ebersole,P. & Hess, P. **Toward Healthy Aging, USA.:** C.V. Mosby Company, 1990.
- Foreman,M.D. & Grabowski,R. Diagnosis Dilemma Cognitive Impairment in the Elderly. **Journal of Gerontological Nursing** 18(1992): 5-12.
- Fulmer, T.T. Mistreatment of olders : Assessment diagnosis and intervention. **Nursing Clinic of North America.** 24(3): 701-706.
- Fulmer, T.T. Elder Mistreatment. **Gerontological Nursing.** USA: F.A. Davis Company, 1995.
- Given, B.A. and Given, C.W. Family caregiving for the Elderly. **Annual Review of Nursing Research.** (9 1991): 77-101.
- Grant, J.S. & Bean,C.A. Stress: An Analysis and Application to Rehabilitation Nursing. **Rehabilitation Nursing** 13 (1988): 181-185.
- Haviland, S. & O'Brien, J. Physical Abuse and Neglect of the elderly: Assessment and Intervention **Othopaedic Nursing** (8 1989)11-19.
- Hick, T.J. What is your life like now? Loneliness and Elderly individuals. Residing in nursing home. **Journal of Gerontological Nursing** (August 2000): 15-19.

- Hickey, J.V., **The clinical practice of neurological and neurosurgical nursing**. Philadelphia: J.B. Lippincott, 1986.
- Hogstel, M.O. & Curry, L.C. Elder Abuse Revisited. **Journal of Gerontological Nursing** 25 (July 1995): 10-18.
- Jitapunkul.,S, Kamonlratanakul.,P., Ebrahim., S. The meaning of activity of daily living in Thai elderly population: Development of new index. **Age Aging** 123 (1994): 97-101.
- Keith, C. Family caregiving system: Models, Resources and Values. **Journal of Marriage and Family** 57 (2 1995): 179-189.
- Kuei-Ri Chou, Linda, L. and Joseph, T. Burden Experienced by caregiver of relatives with Dementia in Taiwan. **Nursing Research** (July-August 1999): 206-214.
- Li,Hong. et.al. Family and Hospitalized elder : A Typology of family care action. **Research in Nursing and Health** 23 (February 2000): 3-16
- Lilley,L.L. Human need fulfillment alteration in the client with uterine cancer. **Cancer Nursing** 10 (6 1987): 327-337.
- Lewis,S.M. & Collier, I.C. **Medical Surgical Nursing Assessment and Management of Clinical**. 2nd ed. Newyork: McGraw Hill Book, 1987.
- Loftis, P.A. & Glover,T.L. **Decision making in Gerontological Nursing**. U.S.A.: Mosby-Year Book. Inc., 1993.
- Matterson. M,& McConnell.E. **Gerontological nursing concepts and practice**. USA: WB. Saunders company, 1988.
- Marshall, C.E., Benton,D. & Brazier, J.M. Elder Abuse using clinical role to identify clues of Mistreatment. **Geriatric** 55(Feb 2000): 42-53.
- Mitchell, P.H. et al, Quality Health Outcome Model. **IMAGE: Journal of Nursing Scholarship** 30 (1 1998): 43-46.
- Mumma,M. Percieved losses following stroke. **Rehabilitation Nursing** 25 (September - Octorber 2000): 36-42.
- Musoff.J.M., Easing the impact of family caregiver's role. **Rehabilitation Nursing** 16 (1991): 82-84.

- Neal, M.B. Dayton, B.I. and Starrel, M.E. Gender and Relationship Difference caregiving Patterns and Consequence Among Employed Caregivers. **The Gerontologist** 37(6 1997): 804-816.
- Norbeck, J.S. Modification of Life Event Questionnaires for use with Female Respondents. **Research in Nursing & Health** 7(1984): 61-71.
- Nunley, B.L. Effects of the quality of dyadic relationship on the psychological wellbeing of elderly care recipient. **Journal of gerontological nursing** (December 2000): 23-31.
- Oermann, M.H. & Templin, T. Important attribution of quality health care : consumer perspectives. **Journal of Nursing scholarship** 32(2 2000): 167-172.
- Orem, DE. **Nursing: Concept of practice**. St. louis: Mosby year book, 1995.
- Perkdetch, B. **The Influence of Amout of care, Communication Problems and Caregivers' Factors on Role Strain of Stroke Patients' Caregivers**. Master's thesis, Department of Nursing Science Faculty of Graduate studies, Mahidol University, 2002.
- Phillips, L.R., Morrison, E.F., Chae, Y.M. The QUALCARE Scale: Developing an instrument to Measure quality of home care. **International Journal of Nursing Studies** 27 (1990): 61-75.
- Phillips, L.R., Morrison, E.F., Chae, Y.M. The QUALCARE Scale: Testing of measurement instrument for clinical practice. **International Journal of Nursing Studies** 27(1990): 77-91.
- Phillips, L.R., Morrison, E.F., Chae, Y.M. The Developing and Use of Observational Measurement Scales. **Applied Nursing Research** 13(1990): 73-86.
- Phillips, L.R., et al. Effect of the Situational Context and Interaction Process on the Quality of Family Caregiving. **Research in Nursing and Health** 18(1995): 205-216.
- Phillips, L.R & Rempusheski, V.F. Caring for the frail elderly at home : Toward a Theoretical Explanation of the dynamic of poor quality family caregiving. **Advanced in Nursing Science** 8(July 1986): 62-76.
- Phillips, L.R & Rempusheski, V.F. & Morrison, E. Developing and Testing the Beliefs about Caregiving Scale. **Research in Nursing and Health** 12(1989): 207-220.

- Phillips, L.R. & Rempusheski, V.F. A Decision Making Model for Diagnosis and Intervention in Elder Abuse and Neglect. **Nursing Research** 34 (3 1985): 134-139.
- Pott, H. et al. Resistance to care. **Journal of gerontological nursing** 22(November, 1996): 11-16.
- Radwin, L. Oncology patients' perceptions of quality nursing care. **Research in Nursing and Health** 27 (2000): 179-190.
- Rantz., et al. Verifying Nursing Home Care Quality Using Minimum Data Set Quality Indicators and other Quality Measure. **Journal of Nursing Care Quality** 12 (2 1997): 54-62.
- Reeder, P.J. & Chen, P.C. A client satisfaction survey in home health care. **Journal of Nursing Care Quality** 5(1 1990): 16-24.
- Roach, S.S. **Introductory Gerontological nursing**. U.S.A: Lippincott William & Wilkins, 2001.
- Sangboon, K. **The Influence of Rewards of Caregiving and personal factors on strain of family caregivers of patients with stroke**. Master's thesis, Department of Nursing Science, Faculty of Graduate studies, Mahidol University, 2002.
- Schumacher, K.L. et al. Conceptualization and Measurement of Doing Family Caregiving Well. **IMAGE: Journal of Nursing Scholarship** 30 (1 1998): 63-68.
- Schumacher, K.L., Stewart, B.J. and Archbold, P.G. Family caregiving skill: Development of the concept. **Research in Nursing and Health** 23 (2000): 191-203.
- Schwarz, K.A. & Roberts, B.L. Social Support and Strain of Family Caregivers of Older Adults. **Holistic Nursing Practice**. 14 (2): 77-90.
- Shyu Y.L., Archbold, P.G. & Imle, M. Finding a Balance Point: A Process Central to Understanding Family Caregiving in Taiwanese Family. **Research in Nursing and Health** 21(1998): 261-270.
- Shyu Y.L., Lee H.C. & Chen M.L. Developing and testing of the family caregiving consequences inventory for home nursing assessment in Taiwan. **Journal of Advance Nursing** 30(3 1999): 646-654.
- Staab, A.S. & Hodges, L.C. **Essentials of Gerontological Nursing: Adaptation to the Aging Process**. U.S.A.: J.B. Lippincott. Company, 1996.

- Stone, J.K., Wyman J.F.& Salisbury, S.A. **Clinical Gerontological nursing A guide to Advanced Practice 2nd ed.** U.S.A.: Saunders Company, 1999.
- Walker,A.J.,Pratt,C.C. & Eddy,L. Informal Caregiving to Aging Family Member. **Family Relation** (October 1995): 402-411.
- Weinert, C. A Social Support Measure: PQR85. **Nursing Research** 36 (5 1987): 273-277.
- Weinert, C. & Tilden, V. Measures of Social Support: Assessment of Validity. **Nursing Research** (4 1990): 212-216.
- Williams, S.A. Quality and Care : Patients' perception. **Journal of Nursing Care Quality** 12 (6 1998): 18-25.
- Woods, F.G. The meaning of caregiving. **Rehabilitation Nursing** 16 (1991): 195-198.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

รองศาสตราจารย์ ประคอง อินทรสมบัติ	อาจารย์ภาควิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วันเพ็ญ แก้วปาน	อาจารย์ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริรัตน์ ปานอุทัย	ผู้ช่วยคณบดี คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่
ร้อยเอกหญิง ดร. ศิริพันธ์ สาส์ตย์	อาจารย์ภาควิชาอนามัยชุมชน วิทยาลัยพยาบาลกองทัพบก
นางวรรณิ์ ชัชวาลย์ทิพากร	ศูนย์ฝึกอบรมปฐมพยาบาล และสุขภาพ อนามัย สภากาชาดไทย

ศูนย์วิทยพัทพยาบาลกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ทม 0342/

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อาคารวิทยกิตติ ชั้น 12 ถนนพญาไท
กรุงเทพฯ 10330

เมษายน 2545

เรื่อง ขออนุมัติบุคลากรเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน คณบดีคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี

เนื่องด้วย นางเพ็ญแข ชีวะพันธ์ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณภาพการดูแลผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพา : กรณีศึกษาในเขตอำเภอ โพนาราม จังหวัด ราชบุรี" โดยมี อาจารย์ ดร. จีราพร เกศพิชญวัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้จึงขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์ ประคอง อินทรสมบัติ ภาควิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือที่นิสิตสร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติให้บุคลากรข้างต้น เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยดังกล่าว คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี)

รองคณบดีฝ่ายจัดการศึกษาและกิจการนิสิต

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์

สำเนาเรียนงานจัดการศึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาชื่อนิสิต

รองศาสตราจารย์ ประคอง อินทรสมบัติ

โทร. (02)2189825 โทรสาร (02)2189806

อาจารย์ ดร. จีราพร เกศพิชญวัฒนา โทร. (02)2189831

นางเพ็ญแข ชีวะพันธ์ โทร. (02)58529800 หรือ (01)7024316

ที่ ทม 0342/

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อาคารวิทยกิตติ ชั้น 12 ถนนพญาไท
กรุงเทพฯ 10330

เมษายน 2545

เรื่อง ขออนุมัติบุคลากรเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน คณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เนื่องด้วย นางเพ็ญแข ชีวยะพันธ์ นิสิตชั้นปริญญาโทบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณภาพการดูแลผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพา : กรณีศึกษาในเขตอำเภอ โพนาราม จังหวัด ราชบุรี" โดยมี อาจารย์ ดร. จิราพร เกศพิชญวัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในการนี้จึงขอเรียนเชิญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วันเพ็ญ แก้วปาน ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือที่นิสิตสร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติให้บุคลากรข้างต้น เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยดังกล่าว คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี)

รองคณบดีฝ่ายจัดการศึกษาและกิจการนิสิต
ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์สำเนาเรียนงานจัดการศึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาชื่อนิสิต

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วันเพ็ญ แก้วปาน

โทร. (02)2189825 โทรสาร (02)2189806

อาจารย์ ดร. จิราพร เกศพิชญวัฒนา โทร. (02)2189831

นางเพ็ญแข ชีวยะพันธ์ โทร. (02)58529800 หรือ (01)7024316

ที่ ทม 0342/

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อาคารวิทยกิตติ ชั้น 12 ถนนพญาไท
กรุงเทพฯ 10330

เมษายน 2545

เรื่อง ขออนุมัติบุคลากรเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เนื่องด้วย นางเพ็ญแข ชีวะะพันธ์ นิสิตชั้นปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัยเพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง "คุณภาพการดูแลผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพา : กรณีศึกษาในเขตอำเภอ โพนาราม จังหวัด ราชบุรี" โดยมี อาจารย์ ดร. จิราพร เกศพิชญวัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้จึงขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร. ศิริรัตน์ ปานอุทัย เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาของเครื่องมือที่นิสิตสร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติให้บุคลากรข้างต้น เป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยดังกล่าว คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี)
รองคณบดีฝ่ายจัดการศึกษาและกิจการนิสิต
ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์

สำเนาเรียนงานจัดการศึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาที่นิสิต

อาจารย์ ดร. ศิริรัตน์ ปานอุทัย

โทร. (02)2189825 โทรสาร (02)2189806

อาจารย์ ดร. จิราพร เกศพิชญวัฒนา โทร. (02)2189831

นางเพ็ญแข ชีวะะพันธ์ โทร. (02)58529800 หรือ (01)7024316

ภาคผนวก ค

หนังสือขอเก็บข้อมูล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่ ทม 0342/

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อาคารวิทยกิตติ ชั้น 12 กรุงเทพฯ 10330

กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลโพธาราม

เนื่องด้วย นางเพ็ญแข ชีวยะพันธ์ นิสิตปริญญาโทบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังดำเนินการวิจัย เพื่อเสนอเป็นวิทยานิพนธ์เรื่อง “คุณภาพการดูแลผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพา : กรณีศึกษา ในเขตอำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี” โดยมี อาจารย์ ดร.จิราพร เกศพิชญวัฒนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ผ่านการพิจารณาโครงร่างวิทยานิพนธ์ รวมทั้งการปกป้องสิทธิผู้ป่วยทางจริยธรรมของการวิจัย ตามมติของคณะกรรมการเรียบร้อยแล้ว ในการนี้จึงใคร่ขอความร่วมมือให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบประเมินคุณภาพการดูแลผู้สูงอายุ โดยวิธีการสังเกตและการสัมภาษณ์จากผู้สูงอายุ และผู้ดูแลผู้สูงอายุ ที่บ้าน ซึ่งอยู่ในโครงการสุขภาพดีที่บ้านของโรงพยาบาลโพธาราม เพื่อประโยชน์ทางวิชาการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือให้ นางเพ็ญแข ชีวยะพันธ์ ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประพนอม รอดคำดี)

รองคณบดีฝ่ายจัดการศึกษาและกิจการนิสิต

ปฏิบัติราชการแทนคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์

สำเนาเรียน

รองผู้อำนวยการฝ่ายการพยาบาล

งานจัดการศึกษา

โทร. (02) 2189825 โทรสาร (02) 2189806

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร. จิราพร เกศพิชญวัฒนา โทร. (02) 2189831

ชื่อนิสิต

นางเพ็ญแข ชีวยะพันธ์ โทร. (02) 5859800 หรือ (01) 7024316

ภาคผนวก ง

หนังสือยินยอมเข้าร่วมวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หนังสือยินยอมเข้าร่วมวิจัย

Informed Consent Form

ชื่อโครงการ "คุณภาพการดูแลผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพา : กรณีศึกษาในเขตอำเภอ โพนาราม
จังหวัด ราชบุรี "

ชื่อผู้วิจัย นางเพ็ญแข ชีวยะพันธ์

ชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา (วิทยานิพนธ์) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิราพร เกศพิชญวัฒนา

ข้าพเจ้า นาย / นาง / นางสาว ..... ได้ทราบ
รายละเอียดของโครงการวิจัย ในเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ข้าพเจ้าได้รับทราบรายละเอียดของโครงการวิจัยในเรื่อง วัตถุประสงค์ วิธีการวิจัย ประโยชน์
และข้อเสียของการวิจัยโดยละเอียด และผู้วิจัยได้ตอบคำถามต่างๆ ที่ข้าพเจ้าถามด้วยความเต็มใจ
ไม่ปิดบัง ซ่อนเร้น จนข้าพเจ้าพอใจแล้ว

2. ข้าพเจ้ามีสิทธิ์ที่จะบอกเลิกในการร่วมเข้าโครงการวิจัยเมื่อใดก็ได้โดยไม่มีผลต่อบริการ / การ
รักษา ที่ข้าพเจ้าพึงได้รับ

3. ข้าพเจ้าได้รับทราบรับคำร้องของผู้วิจัยว่า จะเก็บข้อมูลเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับตัวข้าพเจ้าไว้เป็น
ความลับ และจะเปิดเผยได้เฉพาะในรูปที่เป็นการสรุปผลการวิจัยเท่านั้น

ข้าพเจ้าได้อ่านข้อความข้างต้นแล้วจนมีความเข้าใจดีทุกประการ และได้ลงนามในใบยินยอมนี้
ด้วยความเต็มใจ

ลงนาม..... ผู้ยินยอม

(.....)

ลงนาม..... พยาน

(.....)

ลงนาม..... ผู้วิจัย

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ภาคผนวก จ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ตัวอย่างเครื่องมือ)

หมายเลขแบบสอบถาม.....

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย

แบบประเมินคุณภาพการดูแลผู้สูงอายุ

เพื่อใช้ในการวิจัย

เรื่อง

คุณภาพการดูแลผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพา : กรณีศึกษาในเขต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... หมู่บ้านชื่อ..... ตำบล..... อำเภอ..... จังหวัด ราชบุรี
ว.ด.ป. ประเมินครั้งที่ 1 ..... เริ่มเวลา ..... สิ้นสุดเวลา ..... รวมเวลา ..... ประเมินไม่ได้/ไม่เสร็จ เพราะ.....
ว.ด.ป. ประเมินครั้งที่ 2 ..... เริ่มเวลา ..... สิ้นสุดเวลา ..... รวมเวลา ..... ประเมินไม่ได้/ไม่เสร็จ เพราะ.....
ว.ด.ป. ประเมินครั้งที่ 3 ..... เริ่มเวลา ..... สิ้นสุดเวลา ..... รวมเวลา ..... ประเมินไม่ได้/ไม่เสร็จ เพราะ.....
ผู้ประเมิน ..... จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ตัวอย่างเครื่องมือ)

คำชี้แจง

แบบประเมินคุณภาพการดูแลผู้สูงอายุนี้ แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

- ส่วนที่ 1** แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ดูแล มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ และเติมคำในช่องว่าง ซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ มีจำนวนทั้งหมด 12 ข้อ
- ส่วนที่ 2** แบบประเมินคุณภาพการดูแลผู้สูงอายุ เป็นการประเมินคุณภาพการดูแลผู้สูงอายุของผู้ดูแล ประกอบด้วย คุณภาพการดูแลใน 6 ด้าน ได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านร่างกาย ด้านการดูแลสุขภาพ ด้านจิตสังคม ด้านเศรษฐกิจการเงิน และด้านสิทธิมนุษยชน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีจำนวนทั้งหมด 32 ข้อ
- ส่วนที่ 3** แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับคุณภาพการดูแลผู้สูงอายุ มีลักษณะคำถามปลายเปิด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ตัวอย่างเครื่องมือ)

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล และข้อมูลด้านเศรษฐกิจ-สังคมของผู้ดูแล

คำชี้แจงสำหรับผู้สัมภาษณ์

โปรดทำเครื่องหมาย ในช่อง หน้าข้อความ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริงที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ดูแลเพียงคำตอบเดียว

1. เพศ ชาย หญิง
2. ปัจจุบันท่านมีอายุ.....ปี
3. ผู้สูงอายุที่ท่านดูแลมีอายุ .....ปี ..... เดือน
4. ท่านจบการศึกษาสูงสุดในระดับ
  - ไม่ได้เรียน
  - ประถมศึกษา ระบุ..... มัธยมศึกษา ระบุ.....
  - อาชีวศึกษา ระบุ..... อุดมศึกษา ระบุ.....
 จำนวนปีที่ได้รับการศึกษารวม.....ปี
 (ผู้สัมภาษณ์ : คำนวณรวมจำนวนปีที่ได้รับการศึกษา)
5. ท่านเคยเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุหรือไม่
  - ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม
  - เคยได้รับการฝึกอบรม จาก .....(ระบุหน่วยงาน หรือองค์กรที่จัดการอบรม)
 (ประสบการณ์เกี่ยวกับการได้รับการฝึกอบรม หมายถึง การได้รับการอบรมเกี่ยวกับประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การดูแลผู้สูงอายุ ซึ่งการอบรมอาจได้รับจากหน่วยงานในภาครัฐหรือภาคเอกชน ซึ่งระยะเวลาที่ใช้ในการอบรมนั้นอย่างน้อย 1 วัน)
6. ท่านเกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุที่อยู่ในความดูแลของท่านในฐานะเป็น
  - คู่สมรส บุตร หลาน อื่น ๆ ระบุ.....
7. รายได้เฉลี่ยของท่าน .....บาทต่อเดือน

ความเพียงพอของรายได้ ไม่เพียงพอ พอบ้างไม่พอบ้าง

เพียงพอแต่ไม่เหลือเก็บ เพียงพอ และมีเหลือเก็บ
8. ท่านเป็นผู้ดูแลมาแล้ว.....(เดือน / ปี)
9. จำนวนชั่วโมงที่ท่านให้การดูแลผู้สูงอายุ .....ชั่วโมง / วัน

(ตัวอย่างเครื่องมือ)
แบบประเมินคุณภาพการดูแลผู้สูงอายุ

ด้านสิ่งแวดล้อม

รายการประเมิน	วิธีการ		๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	เกณฑ์การประเมิน	หมายเหตุ
	สัมภาษณ์	สังเกต							
1. บ้านที่พักอาศัย 1.1 ความสะอาดเรียบร้อย	/	/						☐ บริเวณบ้านไม่มีสิ่งสกปรกขยะมูลฝอย/แหล่งน้ำเสีย ☐ บริเวณบ้านไม่มีกลิ่นเหม็น เช่น กลิ่นจากการเลี้ยงสัตว์ กลิ่นน้ำเน่าเสีย ☐ บริเวณบ้านไม่มีแมลง หรือสัตว์รบกวนต่าง ๆ ซุกซมได้แก่ ยุง แมลงหวี่ แมลงวัน ☐ ภายในบ้านไม่มีฝุ่นละอองหยกไถ่ ☐ ของใช้ต่าง ๆ ภายในบ้านมีการจัดวางอย่างเรียบร้อย (ถ้าครบตามเกณฑ์ 4-5 ข้อ = ดีที่สุด , 3 ข้อ = ค่อนข้างดี , 2 ข้อ = ปานกลาง , 1 ข้อ = ค่อนข้างไม่ดี , ไม่ได้ตามเกณฑ์ = ไม่ดี)	
1.2 ความเหมาะสมและความปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ	/	/						☐ บ้านได้บ้านไม่สูงชัน , มีราวบันไดจับ / สำหรับบ้านชั้นเดียว พื้นบ้านเรียบอยู่ในระดับเดียวกันไม่มีพื้นต่างระดับ ☐ แสงสว่างภายในบ้านมีความเหมาะสม โดยเฉพาะบริเวณทางเดินต่าง ๆ	

(ตัวอย่างเครื่องมือ)
แบบประเมินคุณภาพการดูแลผู้สูงอายุ
ด้านร่างกาย

รายการประเมิน	วิธีการ		๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	พ.อ.ช.	๒๕๕๘	๒๕๕๙	เกณฑ์การประเมิน	หมายเหตุ
	สัมภาษณ์	สังเกต								
1. ความสะอาดของร่างกายของผู้สูงอายุ		/							☐ ผสมสะอาดไม่มีกลิ่นเหม็น ไม่มีรังแค และได้รับการหรือ อย่างเรียบร้อยไม่รุงรัง ☐ ตาไม่มีขี้ตา หรือสิ่งคัดหลั่งต่าง ๆ ☐ จมูกไม่มีคราบสกปรก หรือสิ่งคัดหลั่ง ☐ หูไม่มีคราบสกปรก สิ่งคัดหลั่ง หรือขี้โคล ☐ ปาก-ฟัน ไม่มีคราบสกปรก/เศษอาหารติดอยู่ ไม่มีกลิ่นปาก ☐ ตันไม่เป็นฝ้าขาว ภายในช่องปาก,เหงือก ไม่มีแผล ☐ ร่างกายไม่มีคราบเหลืองโคล ไม่มีผื่นคัน หรือโรคผิวหนัง ต่าง ๆ เช่น กลาก เกาต์ ☐ เล็บมือ-เล็บเท้าได้รับการตัดสั้น สะอาด ไม่มีเชื้อรา (ถ้าครบตามเกณฑ์ 6-8 ข้อ = ดีที่สุด, 4-5 ข้อ = ค่อนข้างดี 3 ข้อ = ปานกลาง, 1-2 ข้อ = ค่อนข้างไม่ดี, ไม่ได้ตามเกณฑ์ = ไม่ดี)	

(ตัวอย่างเครื่องมือ)
แบบประเมินคุณภาพการดูแลผู้สูงอายุ
ด้านการเคารพในสิทธิมนุษยชน

รายการประเมิน	วิธีการ		๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	เกณฑ์การประเมิน	หมายเหตุ
	สัมภาษณ์	สังเกต							
1. ผู้สูงอายุได้รับการเคารพในเรื่องสิทธิส่วนบุคคล	/	/	/	/	/	/	/	☐ ผู้สูงอายุได้รับความเคารพในสิทธิส่วนบุคคล/ให้เกียรติในความเป็นอยู่เอาใจใส่ เช่น การถาม-บอกก่อนทำกิจกรรมใด ๆ ☐ ผู้สูงอายุและผู้ดูแลจะขออนุญาต ขอโทษหรือบอกผู้สูงอายุก่อน ☐ ผู้สูงอายุได้รับการยอมรับในสิ่งที่ผู้สูงอายุปฏิบัติอยู่เป็นประจำ เช่น เชื่อในสิ่งที่อยู่เหนือธรรมชาติ การปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนา สิ่งลึกลับ เป็นต้น โดยผู้ดูแลจัดกระทำแทนให้ กรณีที่ผู้สูงอายุไม่สามารถปฏิบัติเองได้ ☐ ผู้สูงอายุมีห้องบริเวณส่วนตัว แยกเป็นส่วน ☐ ผู้สูงอายุไม่ถูกเปิดเผยหรือกล่าวถึงเรื่องส่วนตัวมากนัก (เช่น ไม่กล่าวถึง ในสิ่งที่พูดคุย, การกล่าวถึงผู้สูงอายุในทางที่ไม่ดี จากการให้ผู้ดูแลเล่าเรื่องเกี่ยวกับผู้สูงอายุ) (ถ้าครบตามเกณฑ์ 4 ข้อ = ดีที่สุด, 3 ข้อ = ค่อนข้างดี, 2 ข้อ = ปานกลาง, 1 ข้อ = ค่อนข้างไม่ดี, ไม่ได้ตามเกณฑ์ = ไม่มี)	

(ตัวอย่างเครื่องมือ)

แบบประเมินคุณภาพการดูแลผู้สูงอายุ

ด้านจิตสังคม

รายการประเมิน	วิธีการ		ผู้ดูแล	ชื่อผู้ดูแล	ชื่อหน่วยงาน	ชื่อ	ชื่อตำแหน่ง	วันที่	เกณฑ์การประเมิน	หมายเหตุ
	สัมภาษณ์	สังเกต								
1. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลที่แสดงให้เห็นถึงความรัก/ความเอาใจใส่จากผู้ดูแล	/	/	/	/	/	/	/	/	<p>☐ ผู้สูงอายุได้รับการสัมผัส/การแสดงถึงความรัก (เช่น การโอบกอด การจับมือ ท่าทางที่แสดงออกในขณะที่ให้การดูแล การบิบนวดตลอดเวลา เป็นต้น)</p> <p>☐ ผู้สูงอายุไม่ถูกทอดทิ้งให้อยู่เพียงลำพังคนเดียว หรือถ้าผู้ดูแลมีความจำเป็นต้องไปทำธุระ ผู้ดูแลจะฝากบุคคลอื่นให้ช่วยดูแล</p> <p>☐ ผู้สูงอายุจะมีผู้ดูแลให้การช่วยเหลือดูแลอยู่ใกล้ๆ</p> <p>☐ ผู้ดูแลจะพูดคุย/เอาใจใส่สอบถามความต้องการของผู้สูงอายุ เช่น การเลือกรายการอาหาร การบรรเทาความไม่สุขสบาย เป็นต้น</p> <p>(ถ้าครบตามเกณฑ์ 4 ข้อ = ดีที่สุด , 3 ข้อ = ค่อนข้างดี , 2 ข้อ = ปานกลาง , 1 ข้อ = ค่อนข้างไม่ดี , ไม่ได้ตามเกณฑ์ = ไม่ดี)</p>	

ตัวอย่าง แนวคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึก
เรื่องคุณภาพการดูแลผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพา

ประเภทของคำถาม	คุณลักษณะ / จุดประสงค์และสถานการณ์ที่ใช้
1. คำถามเปิดการสนทนา	<ul style="list-style-type: none"> • แนะนำตัวผู้สัมภาษณ์ วัตถุประสงค์ ประโยชน์ที่จะได้รับ และขอความยินยอมในการให้สัมภาษณ์
2. คำถามเกริ่น	<ul style="list-style-type: none"> • ท่านเป็นผู้ดูแลผู้สูงอายุมาแล้วกี่ปี • มีผู้ช่วยเหลือในการดูแลหรือไม่
3. คำถามเข้าสู่ประเด็น	<ul style="list-style-type: none"> • คิดว่าการดูแลที่มีคุณภาพ / เยี่ยม เป็นอย่างไร • จะดูแลอย่างไรถึงจะเรียกว่าดูแลอย่างมีคุณภาพ • ในแต่ละวันท่านต้องดูแลผู้สูงอายุในเรื่องใดบ้าง
4. คำถามหลัก	<ul style="list-style-type: none"> • ท่านคิดว่าอะไรเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ท่านดูแลผู้สูงอายุได้ดี • ท่านคิดว่าอะไรเป็นปัญหา/อุปสรรคที่สำคัญต่อการดูแลผู้สูงอายุของท่าน • มีปัจจัยอะไรบ้างที่สนับสนุนช่วยให้ท่านดูแลผู้สูงอายุได้ดีอย่างที่เป็นอย่างที่เป็นอยู่ • เท่าที่ทราบการดูแลผู้สูงอายุ เป็นสิ่งที่ยากลำบากแก่ท่าน มีสาเหตุ หรือ ปัญหาอะไรที่ทำให้ท่านไม่สามารถดูแลได้เต็มที่
5. คำถามเจาะลึก	<ul style="list-style-type: none"> • ที่ท่านกล่าวถึง ....เป็นอย่างไร ..หมายความว่าอย่างไร • ที่ท่านพูดถึง ...กรุณาช่วยยกตัวอย่างให้ชัดเจนด้วยค่ะ
6. คำถามแสดงความรู้สึกร่วม	<ul style="list-style-type: none"> • ต้องดูแลอย่างนี้....บางทีก็คงเบื่อ...หรือหงุดหงิดบ้างนะคะ

ดัชนีบาร์เธลเอดีแอล (Barthel ADL Index)

1. Feeding (รับประทานอาหารเมื่อเตรียมสำหรับไว้เรียบร้อยต่อหน้า)
  0. ไม่สามารถตักอาหารเข้าปากได้ ต้องมีคนป้อนให้
  1. ตักอาหารเองได้ แต่ต้องมีคนช่วย เช่น ช่วยใช้ช้อนตักเตรียมไว้ให้ หรือตัดให้เป็นชิ้นเล็กๆ ไว้ล่วงหน้า
  2. ตักอาหารและช่วยตัวเองได้เป็นปกติ
2. Grooming (ล้างหน้า, หวีผม, แปรงฟัน, โกนหนวด ในระยะ 24-48 ชั่วโมงที่ผ่านมา)
  0. ต้องการความช่วยเหลือ
  1. ทำได้เอง (รวมทั้งที่ทำได้เองถ้าเตรียมอุปกรณ์ไว้ให้)
3. Transfer (ลุกนั่งจากที่นอน หรือจากเตียงไปยังเก้าอี้)
  0. ไม่สามารถนั่งได้ (นั่งแล้วจะล้มเสมอ) หรือต้องใช้คนสองคนช่วยกันยกขึ้น
  1. ต้องการความช่วยเหลืออย่างมากจึงจะนั่งได้ เช่น ต้องใช้คนที่แข็งแรงหรือมีทักษะ 1 คน หรือใช้คนทั่วไป 2 คนพยุง หรือดันขึ้นมาจึงจะนั่งอยู่ได้
  2. ต้องการความช่วยเหลือบ้าง เช่น บอกให้ทำตาม หรือช่วยพยุงเล็กน้อย หรือต้องมีคนดูแลเพื่อความปลอดภัย
  3. ทำได้เอง
4. Toilet (ใช้ห้องสุขา)
  0. ช่วยตัวเองไม่ได้
  1. ทำเองได้บ้าง (อย่างน้อยทำความสะอาดตัวเองได้หลังจากเสร็จธุระ) แต่ต้องการความช่วยเหลือในบางสิ่ง
  2. ช่วยตัวเองได้ดี (ขึ้นนั่งและลงจากโถส้วมได้เอง, ทำความสะอาดได้เรียบร้อยหลังจากเสร็จธุระ, ถอดใส่เสื้อผ้าได้เรียบร้อย)
5. Mobility (การเคลื่อนที่ภายในห้องหรือบ้าน)
  0. เคลื่อนที่ไปไหนมาไหนไม่ได้
  1. ต้องใช้รถเข็นช่วยตัวเองให้เคลื่อนที่ได้เอง (ไม่ต้องมีคนมาเซ็นให้) และจะต้องเข้าออกมุมห้องหรือประตูได้
  2. เดินหรือเคลื่อนที่โดยมีคนช่วย เช่น พยุง หรือบอกให้ทำตาม หรือต้องให้ความสนใจดูแลเพื่อความปลอดภัย
  3. เดินหรือเคลื่อนที่ได้เอง

6. Dressing (การสวมใส่เสื้อผ้า)

0. ต้องมีคนสวมใส่ให้ ช่วยตัวเองแทบไม่ได้หรือน้อย
1. ช่วยตัวเองได้ราวร้อยละ 50 ที่เหลือต้องมีคนช่วย
2. ช่วยตัวเองได้ดี (รวมทั้งการติดกระดุม รูดซิป หรือใส่เสื้อผ้าที่ดัดแปลงให้เหมาะสมก็ได้)

7. Stairs (การขึ้นลงบันได 1 ชั้น)

0. ไม่สามารถทำได้
1. ต้องการคนช่วย
2. ขึ้นลงได้เอง (ถ้าต้องใช้เครื่องช่วยเดิน เช่น walker จะต้องเอาขึ้นลงได้ด้วย)

8. Bathing (การอาบน้ำ)

0. ต้องมีคนช่วย หรือทำให้
1. อาบน้ำเองได้

9. Bowels (การกลั่นถ่ายอุจจาระในระยะ 1 สัปดาห์ที่ผ่านมา)

0. กลั่นไม่ได้ หรือต้องการการสวนอุจจาระอยู่เสมอ
1. กลั่นไม่ได้เป็นบางครั้ง (เป็นน้อยกว่า 1 ครั้ง ต่อสัปดาห์)
2. กลั่นได้เป็นปกติ

10. Bladder (การกลั่นปัสสาวะในระยะ 1 สัปดาห์ที่ผ่านมา)

0. กลั่นไม่ได้ หรือใส่สายสวนปัสสาวะแต่ไม่สามารถดูแลเองได้
1. กลั่นไม่ได้บางครั้ง (เป็นน้อยกว่าวันละ 1 ครั้ง)
2. กลั่นได้เป็นปกติ

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ เพ็ญแข ชีวชะพันธ์ เกิดวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2509 สถานที่เกิด จังหวัด ราชบุรี จบการศึกษา ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ และผดุงครรภ์ชั้นสูง จากวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสระบุรี จังหวัด สระบุรี ปี พ.ศ. 2531 ประสบการณ์การทำงาน ปฏิบัติงานในฝ่ายการพยาบาล ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพ 7 ประจำหอผู้ป่วยใน โรงพยาบาลโพธาราม จังหวัด ราชบุรี

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย